

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

первинної акредитаційної експертизи підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент за другим (магістерським) рівнем вищої освіти згідно наказу від 28.11.2018 року № 2215-л «Про проведення акредитаційної експертизи» експертна комісія у складі:

Павлова Галина Євгенівна – директор Навчально-наукового інституту економіки Дніпровського державного аграрно-економічного університету, доктор економічних наук, професор, голова комісії;

Ажаман Ірина Анатоліївна – завідувач кафедри менеджменту і маркетингу Одеської державної академії будівництва та архітектури, доктор економічних наук, доцент.

Комісія розглянула подану Вінницьким національним аграрним університетом акредитаційну справу та провела у термін з 10 по 12 грудня 2018 року безпосередньо на місці експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності цього закладу вищої освіти державним вимогам щодо акредитації освітньо-професійної програми «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а саме:

- достовірність інформації, поданої до МОН України закладом вищої освіти;
- фактичний стан кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення ЗВО та його відповідність установленим законодавством вимогам;
- відповідність освітньої діяльності з підготовки здобувачів вищої освіти державним вимогам до акредитації.

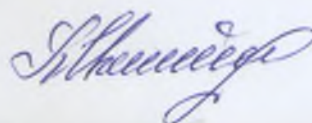
За результатами перевірки встановлено:

Засновницькі документи

Експертна комісія перевірила представлені в акредитаційній справі Вінницького національного аграрного університету копії засновницьких документів та констатувала їх наявність та відповідність оригіналам, а саме:

- копія Відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти Вінницького національного аграрного університету;
- копія Указу Президента України «Про надання Вінницькому державному аграрному університету статусу національного» (№1070/2009 від 17.12.2009 р.);
- копія Відомостей з єдиного державного реєстру підприємств та організацій України ЄДРПОУ (№ 12-05/880 від 30.06.2015 р.);
- копія Статуту Вінницького національного аграрного університету, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України (№881 від 20.06.2017 р.);
- копія Свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи серії (А00 №827879 від 17.02.2010 р.);
- копія сертифікату про акредитацію спеціальності 073 Менеджмент за рівнем

Голова експертної комісії

Г.С. Павлова

магістр (серія НД № 0292968 від 03.06.2014 р.);

– копія сертифікату про акредитацію Вінницького національного аграрного університету (серія РД-IV № 0271831 від 08.07.2014 р.);

Усі копії документів в акредитаційній справі відповідають оригіналам, законодавчим та нормативним вимогам та умовам.

Висновок. Засновницькі документи, що представлені у акредитаційній справі Вінницького національного аграрного університету достовірні. За комплектною та змістом дають змогу отримати уявлення про організацію підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

1. Загальна інформація про заклад вищої освіти

Історія ВНАУ бере початок у жовтні 1982 року з часу створення Вінницького філіалу Української сільськогосподарської академії на базі Вінницької школи підвищення кваліфікації працівників сільського господарства.

На виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 16 березня 2000 р. № 502 та у відповідності до наказу Міністерства аграрної політики України за № 23 від 03 квітня 2000 р. було ліквідовано Вінницький державний сільськогосподарський інститут та утворено на його базі Вінницький державний аграрний університет.

Указом Президента України від 17 грудня 2009 року № 1070/2009 Вінницькому державному аграрному університету надано статус національного.

Структура університету включає 6 факультетів: агрономічний, механізації сільського господарства, технології виробництва і переробки продуктів тваринництва, економіки та підприємництва, обліку та аудиту, менеджменту та права; 34 кафедри (в т.ч. 26 випускових), відділ аспірантури та докторантури, Верхівський сільськогосподарський коледж, Могилів-Подільський технолого-економічний коледж, Немирівський коледж будівництва, економіки та дизайну, Чернятинський коледж, Ладжинський коледж, Технологічно-промисловий коледж, машинно-технологічну станцію «Модуль», ботанічний сад «Поділля», Навчально-дослідне поле. Створено Подільський навчально-науково-інноваційний центр новітньої сільськогосподарської техніки та технологій (Інноваційний центр «Поділля»), куди ввійшли Інноваційно-технологічний кластер «Альтернативна біоенергетика» (з розробки та впровадження альтернативних видів енергії), Науковий парк «Агроновація», Науково-дослідний інститут біопалива та біомас, ефективності їх використання та споживання, Науково-дослідний інститут кормовиробництва, буряківництва, селекції та насінництва, 10 науково-дослідних проблемних лабораторій, науково-дослідні господарства, центр науково-технічної інформації, бізнес-інкубатори з технічних, економічних та природничих наук, регіональна мережа науково-виробничого дорадництва, навчально-дослідні регіональні бази, філії кафедр на виробництві, регіональний центр технічної та економічної інформації.

Загальна чисельність студентів станом на 01.10.2018 року складає 7600 особи, у тому числі 3692 особи – денної, 3908 осіб – заочної форм навчання.

Освітній процес у 2018-2019 навчальному році проводять 404 науково-педагогічних працівники. Загальна частка викладачів, які пройшли підвищення кваліфікації за останні 5 років, становить 100%. Серед науково-педагогічних працівників: 9 – академіків НАНУ, УААН, АПН, АМН, 6 – член-кореспондентів НАНУ, УААН, АПН, АМН. Всі кафедри університету очолюють особи з вченими ступенями і званнями, 73% кафедр очолюють доктори наук та професори.

Загальна характеристика Вінницького національного аграрного університету приведена в таблиці 1.

**Загальна характеристика
Вінницького національного аграрного університету**

№ з/п	Назва показників	Кількісні параметри
	Сукупний ліцензійний обсяг здобувачів вищої освіти	Бакалавр – 2555 Магістр – 1860
1.	Кількість студентів разом на 01.10.2018 р.:	7600
	у т.ч. за формами навчання:	
	- денна	3692
	- вечірня	
2.	- заочна	3908
	Кількість студентів, які навчаються на контрактній основі:	
	- разом	5698
3.	- % до загальної кількості	75
	Кількість спеціальностей, за якими ведеться підготовка фахівців, разом:	23
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями/освітніми рівнями:	
	- бакалавра	22
4.	- магістра	18
	Кількість кафедр, разом:	34
5.	з них випускових:	26
	Кількість факультетів	6
6.	Загальна чисельність наукових працівників, всього	404
	в т.ч. штатних	351
	сумісників	53
	внутрішніх сумісників	31
7.	Загальна численність науково-педагогічних та наукових працівників, які мають наукову ступінь і вчене звання, всього	210
	в т.ч. штатних	189
	сумісників	21
8.	Кількість наукових спеціальностей з яких відкрито аспірантуру, всього	8
	в т.ч. з тих, що відповідають ліцензованим спеціальностям підготовки фахівців	8
9.	Кількість спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій	2
10.	Кількість монографій підручників, навчальних посібників, виданих за останні 5 років:	
	- назв	301
	- друкованих аркушів	1981,3
11.	Кількість зарубіжних закладів освіти, з яким налагоджено співробітництво	30
12.	Середня вартість одного року навчання за спеціальністю: 073 Менеджмент, грн.	8000,00
13.	Загальний обсяг державного фінансування за спеціальностями. тис. грн. /рік	13763,50

Голова експертної комісії

Г.Є. Павлова

Ректор університету: кандидат сільськогосподарських наук, доцент Мазур Віктор Анатолійович, призначений на посаду з 23 червня 2015 р. наказом Міністра освіти і науки України від 19.06.2015 р. № 263-к.

Загалом у ВНАУ проводиться освітня діяльність з підготовки здобувачів вищої освіти (згідно Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (від 29 квітня 2015 р. № 266) на 22 спеціальностях першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 18 спеціальностях другого (магістерського) рівня та 8 спеціальностях освітньо-наукового рівня.

Організація освітнього процесу в університеті базується на багатоступеневій системі вищої освіти та особливостях господарської діяльності підприємств АПК. Зміст освіти визначається освітньо-професійними програмами підготовки та навчальними програмами дисциплін.

Основним ефективним засобом покращення якісного рівня науково-педагогічного складу є аспірантура та докторантура. Підготовка аспірантів проводиться з 8 спеціальностей освітньо-наукового рівня в галузях біологічних, технічних, сільськогосподарських, економічних наук. Підготовка докторантів проводиться за трьома галузями наук з чотирьох спеціальностей.

У ЗВО працюють спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій з наступних спеціальностей: Процеси та машини обробки тиском, Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва, Економіка та управління національним господарством, Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Для публікації результатів наукових досліджень університет за власні кошти видає Всеукраїнські науково-технічні журнали: «Техніка, енергетика, транспорт АПК», «Вібрації в техніці та технологіях», «Промислова гідравліка і пневматика», Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики», а також наукове видання «Кібернетичне управління та інформаційні технології».

Ліцензований обсяг прийому на денну та заочну форму навчання за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти – складає 155 осіб.

Висновок. Підготовка магістрів у Вінницькому національному аграрному університеті за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відповідає типу й статусу закладу вищої освіти.

2. Формування контингенту здобувачів вищої освіти

Керування профорієнтаційною роботою здійснюється ректором та приймальною комісією університету. Під час прийому до університету приймальна комісія проводить роботу в умовах відкритої гласності, неухильно дотримується законодавчих та нормативних вимог.

Профорієнтаційна робота у Вінницькому національному аграрному університеті здійснюється згідно загального плану роботи закладу вищої освіти, плану реалізації профорієнтаційних заходів та програми організації профорієнтаційної роботи закладу. Значна увага приділяється профорієнтаційній роботі серед сільської молоді. Складена довгострокова програма поліпшення якісного складу абітурієнтів, підвищення їх загальноосвітнього рівня і психологічної підготовки.

Налагоджена співпраця університету з обласним та районними управліннями освіти та науки.

До Вінницького національного аграрного університету згідно з ліцензією

приймаються громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах та виявили бажання здобути вищу освіту.

Всі документи, необхідні для інформування абітурієнтів, розміщуються на сайті університету, засобах масової інформації, а також безпосередньо в університеті під час прийому документів та проведення вступних випробувань. Під час роботи приймальна комісія дотримується вимог ведення ділової документації.

В останні роки в профорієнтаційній роботі широкого використання набули сучасні технології – проводяться скайп-конференції та дистанційні консультації, на сайті університету на постійній основі ведеться анкетування майбутніх абітурієнтів, налагоджене активне листування електронною поштою, активно використовуються соціальні мережі, а під час вступної кампанії абітурієнт може завчасно на сайті університету зарезервувати зручний для себе час для особистого подання документів.

Робота приймальної комісії проводиться у відповідності до Положення про приймальну комісію ВНАУ (затверджено вченою радою університету, протокол № 6 від 22.12.2017 р.). Щорічно наказом ректора створюються приймальна, предметні, екзаменаційні, атестаційні, апеляційна комісії та інші структурні підрозділи, які забезпечують здійснення прийому вступників на навчання.

Обсяги державного замовлення на підготовку фахівців формуються у відповідності до Умов прийому на навчання та доводяться ВНАУ Міністерством освіти і науки України.

Університет постійно вдосконалює систему цільового набору абітурієнтів, додаткової підготовки абітурієнтів до вступу, методи і форми профорієнтаційної роботи, що забезпечує стабільний конкурс протягом років. Систематично розміщується інформація на дошках оголошень та застосовується роздача буклетів щодо перспектив майбутніх фахівців.

Формування контингенту студентів другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент починається із залучення бакалаврів 3-4 курсів, які бажають розвинути свої здібності у аспекті наукової підготовки, до наукової роботи кафедри. Контингент магістрів, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент, становлять в основному випускники Вінницького національного аграрного університету, що отримали диплом бакалавра.

Профорієнтаційною роботою в університеті займаються випускові кафедри, декани факультетів, приймальна комісія. Питання про стан профорієнтаційної роботи щорічно заслуховується на засіданнях Вченої ради університету.

Основними формами профорієнтаційної роботи із майбутніми абітурієнтами є: зустрічі з випускниками, що отримали диплом бакалавра; рекламні кампанії у засобах масової інформації щодо вступу до університету; дні відкритих дверей; інформування широких верств громадськості про діяльність університету через мережу Інтернет; агітація в технікумах та коледжах; проведення виставок творчості студентів, викладачів та співробітників університету; організація короткотермінових підготовчих курсів для вступників; участь у заходах, які проводять обласні та районні центри зайнятості (ярмарки вакансій та професій) тощо.

Під час проведення акредитаційної експертизи комісією була проведена вибіркова перевірка матеріалів приймальної комісії ВНАУ України за 2016-2018 роки щодо організації прийому документів, формування особових справ та робота з ЄДЕБО для вступників за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Показники формування та динаміка змін контингенту магістрів наведено в таблиці 2.

**Показники формування контингенту магістрів, які навчаються
за освітньо-професійною програмою «Менеджмент»
зі спеціальності 073 Менеджмент**

№ з/п	Показник	2016 рік	2017 рік	2018 рік
1.	Ліцензований обсяг підготовки (осіб)	155	155	155
2.	Прийнято на навчання (осіб)	56	101	104
	- денна форма	27	45	31
	- в т.ч. за держзамовленням:	5	10	10
	- заочна форма	29	56	73
	- в т.ч. за держзамовленням:	5	0	4
	- нагороджено медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою	9	19	15
	- таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	-	-	-
3.	- зараховано на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	-	-	-
	Подано заяв на одне місце за формами навчання	157	164	187
	- денна	100	99	74
4.	- інші форми навчання (заочна)	57	65	113
	Конкурс абітурієнтів на місця держзамовлення			
5.	- денна	20	9,9	7,4
	- інші форми навчання (заочна)	11,4	-	56,5
	Кількість випускників ВНЗ I-III рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на	26	17	13
	- денну форму	6	4	4
	- інші форми навчання (заочна)	20	13	9

Висновок. Формування контингенту студентів за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відбувається в межах ліцензії за держбюджетною та контрактною формами навчання з урахуванням потреб регіону у фахівцях-менеджерах.

Експертна комісія робить висновок про можливість здійснення підготовки здобувачів вищої освіти у ВНАУ за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за денною формою навчання у межах ліцензійного обсягу 155 осіб.

3. Зміст підготовки фахівців

Підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» спеціальності 073 Менеджмент здійснює факультет менеджменту та права ВНАУ.

Вимоги та зміст підготовки магістрів визначаються наступними документами:

- освітньо-професійною програмою, затвердженою у встановленому порядку Вченою радою університету;
- навчальним планом;

Голова експертної комісії

Г.С. Павлова

- робочими навчальними планами;
- програмами навчальних дисциплін.

Освітньо-професійна програма встановлює сферу діяльності випускників, перелік компетентностей, якими повинен володіти випускник, перелік навчальних дисциплін, практик, курсових проектів, які має виконати здобувач, щоб оволодіти необхідними компетентностями, відповідних програмних результатів навчання, порядок їх оцінювання, підсумкову атестацію, які дозволяють оцінити та порівняти рівень компетентності випускників, а також вид документа, який видається в результаті успішного виконання освітньої програми.

Зміст фахової підготовки розкривається в навчальних дисциплінах. Усі дисципліни, передбачені навчальним планом підготовки фахівців, забезпечені робочими програмами, які визначають їх інформаційний обсяг, рівень сформованості вмінь та знань, перелік рекомендованих підручників, інших методичних та дидактичних матеріалів, критерії успішності навчання та засоби діагностики успішності навчання. Робочі програми розглянуто та затверджено на засіданнях кафедр, які забезпечують викладання відповідних дисциплін, погоджено з навчально-методичною комісією факультету.

Навчальний план підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Навчальний план підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти розроблено відповідно до законодавства України та затверджено ректором ВНАУ.

Навчальний план підготовки магістрів сформовано з урахуванням таких особливостей:

- нормативна складова – 60% загального обсягу навчального навантаження;
- вибіркова складова за вибором університету – 15% загального обсягу навчального навантаження;
- вибіркова складова за вибором студента – 25% загального обсягу навчального навантаження;
- аудиторне тижневе навантаження становить – 18 годин;
- сумарна кількість іспитів та заліків за семестр не перевищує 8;
- державна атестація випускників здійснюється у формі захисту дипломної роботи.

Навчальний план складається з блоку нормативних навчальних дисциплін, представлених циклом професійної та практичної підготовки, а також варіативної частини. З метою удосконалення навчального процесу за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент на другому (магістерському) рівні вищої освіти експертна комісія пропонує змінити структуру навчального плану, а саме виділити з циклу професійної та практичної підготовки дисципліни, які відносяться до природничо-наукової та загальноекономічної підготовки.

Програма підготовки магістрів на основі базової освіти передбачає 1 рік 4 місяці навчання (90 кредитів ECTS). За цей період студент повинен засвоїти 10 нормативних і 11 вибірових навчальних дисциплін, скласти 14 іспитів та 9 заліків, пройти науково-виробничу практику на підприємстві, а також державну атестацію, що складаються з підготовки та захисту дипломної роботи.

Експертна комісія рекомендує виокремити виробничу, переддипломну практики та дипломну роботу з блоку нормативних навчальних дисциплін та відкоригувати структуру навчального плану відповідно до державних вимог.

Висновок. Освітньо-професійна програма «Менеджмент» складена відповідно до вимог забезпечення освітнього процесу спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування». Розроблений навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти – відповідає освітньо-професійній програмі «Менеджмент».

Експертна комісія рекомендує виокремити виробничу, переддипломну практики та дипломну роботу з блоку нормативних навчальних дисциплін та відкоригувати структуру навчального плану відповідно до державних вимог.

З метою удосконалення навчального процесу за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент на другому (магістерському) рівні вищої освіти експертна комісія пропонує змінити структуру навчального плану, а саме: виділити з циклу професійної та практичної підготовки дисципліни, які відносяться до природничо-наукової та загальноекономічної підготовки.

4. Кадрове забезпечення підготовки фахівців

Освітній процес за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти забезпечений висококваліфікованими кадрами відповідно до акредитаційних та Ліцензійних вимог.

Всі викладачі мають відповідну кваліфікацію, індивідуальні плани викладача, що затверджені на засіданнях кафедр.

Гарантом освітньо-професійної програми «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент затверджено д.е.н., доцента Логошу Р.В.: спеціальність згідно з документом про вищу освіту «Менеджмент організацій», доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, захистив докторську дисертацію за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством, тема: «Розвиток ринку овочевої продукції в Україні: теорія, методологія, практика».

Логоша Р.В. має публікації:

1. Формування постіндустріального ринку овочевої продукції в Україні: монографія / Р.В. Логоша. – Вінниця: ПрАТ Вінницька обласна друкарня, 2017. – 515 с.;

2. Теорії державного регулювання економіки в контексті сучасної моделі ринку / Р.В. Логоша // Information economy: knowledge, competition and decrease: collective monograph. С.Е.І.М., Valencia, Venezuela. 2017. – Р. 30-39;

3. Потенціал та обмеження теорії стадійного підходу до тлумачення ринкових основ суспільства і їхньої динаміки / Р.В. Логоша // Management of economic systems. Collective monograph. Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland, 2017. – Р. 14-27.

4. Логоша Р. В. Оцінка параметрів універсального ринку / Р.В. Логоша // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. – 2016. Вип. 23, Ч.1. – С.42–4;

5. Логоша Р. В. Системний підхід в методології дослідження аграрного ринку / Р.В. Логоша // Інфраструктура ринку. – 2017. – Вип. 8. – С. 43-49;

6. До питання побудови універсальної моделі ринку / Р.В. Логоша, О.В. Мороз // Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. – 2016. – Вип. 21. – С. 5-10;

7. Методологічні особливості дослідження постіндустріальної моделі ринку овочевої продукції / Р.В. Логоша // Вісник ЖНАЕУ. Серія: Економічні науки. – 2017. – Вип. 1(58), Т.2. – С. 33-45.

Крім того, Логоша Р.В. підвищував кваліфікацію у ЗВО Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (сертифікат № 15/2018, тема: «Управління

маркетинговою діяльністю аграрних підприємств в умовах глобалізації», 2018 р.). Вказане підтверджує відповідність Логоші Р.В. державним вимогам, які пред'являють до гаранта освітньо-професійної програми.

Випусковою кафедрою для магістрів освітньо-професійної програми «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент є кафедра аграрного менеджменту Вінницького національного аграрного університету.

З жовтня 2018 року кафедру очолює к.е.н, доцент Мазур К.В.: спеціальність згідно з документом про вищу освіту «Економіка і організація сільського господарства», спеціальність 08.07.02 – економіка сільського господарства і АПК, тема кандидатської дисертації «Формування і ефективність функціонування регіонального плодощового підкомплексу», вчене звання – доцент кафедри аграрного менеджменту.

Мазур К.В. має публікації:

1. Особливості інтеграційних процесів в АПК. теоретичний аспект / К.В. Мазур // Трансформаційна динаміка розвитку агропромислового виробництва / Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції / Редколегія: Калетнік Г.М., Мазур А.Г. та інші. – Вінниця: ВНАУ, 2015. – С.124-127;

2. Види і форми агропромислової інтеграції / К.В. Мазур // Менеджмент XXI сторіччя: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції / Редколегія: Калетнік Г.М., Мазур А.Г. та інші. – Вінниця: ВНАУ, 2015. – С.10-13;

3. Екологічний менеджмент як новий ефективний метод управління виробництвом / К. В. Мазур, І. А. Ніцпан // Молодий вчений. – 2016. – №2. – С.60-63;

4. Інноваційні технології формування професійної компетентності фахівців з менеджменту / К.В. Мазур // Збірник тез за матеріалами III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Професійна підготовка фахівця в контексті потреб сучасного ринку праці» 27 лютого 2018 року, м.Вінниця. – С. 254- 257;

5. Мазур К. В. Управління земельними ресурсами в умовах децентралізації / К.В. Мазур, Л.С. Сімоник // Молодий вчений. – 2018. – №5. – С.726-729;

6. Стан та тенденції розвитку малих форм господарювання в аграрному виробництві у розвинених країнах світу // Електронне видання «Ефективна економіка». – 2018. – №10. – Режим доступу: <http://economy.nayka.com.ua>

Крім того, Мазур К.В. пройшла стажування у Краківському Економічному Університеті (UEK) (сертифікат №2007/MSAP/2018, тема: «Нові та інноваційні методи викладання», 2018 р.).

На кафедрі працює 14 викладачів, із них 3 доктора економічних наук – Мазур А.Г., Логоша Р.В., Луцяк В.В. та 8 кандидатів наук, а також 1 доктор економічних наук за зовнішнім сумісництвом – Гарбар Ж.В.

Провідними фахівцями на кафедрі є: професор Мазур А.Г. та доцент Підвальна О.Г.

Мазур А.Г.: спеціальність згідно з документом про вищу освіту «Планування народного господарства», спеціальність 08.10.01 – розміщення продуктивних сил, тема докторської дисертації «Методологічні проблеми трансформації управління комплексним соціально-економічним розвитком регіонів в перехідний період», вчене звання – професор кафедри менеджменту АПК. Має публікації:

1. Інтеграційні процеси в системі АПК / А.Г. Мазур, В.Л. Коваленко. – Вінниця: «Планер», 2014. – 240с.;

2. Міжнародна торгівля сільськогосподарською продукцією / Г.М. Калетнік, А.Г. Мазур, О.В. Мороз. – Вінниця: ПП «Т.Д. Едельвейс і К», 2013. – 396 с.

3. Наукова методологія обґрунтування інтеграційних відносин в сфері АПК / Г.М. Калетнік, А.Г. Мазур // Трансформація економічного розвитку систем АПК в ринкових умовах господарювання. – Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2014. – С.7-16;

4. Роль та значення господарств населення в сучасному аграрному виробництві та розвитку сільських територій / А.Г. Мазур, О.В. Дмитрик // Вісник Херсонського

державного університету. Серія «Економічні науки». – Херсон: ХДУ, 2014. – Вип. 9, Ч.3. – С. 110-124;

5. Концептуальні засади ресурсно-екологічної безпеки регіону / А.Г. Мазур // Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Трансформаційна динаміка розвитку агропромислового виробництва». – Вінниця: ВНАУ, 2015. – С. 6-9;

6. Spatial organization of regional economic development / Mazur A., Kubai O. // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2018. – №3 (31). – С. 7-17;

7. Тенденції економічного відтворення господарств населення у сільській економіці / Мазур А.Г., Дмитрик О.В. // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – №12 (28). – 2017. – С.55-67;

8. Organization alrformation of agribusiness sentitiesin Ukraine / A. Mazur, V. Bondarenko, S. Mazur // Baltic Journal of Economic Studies. – 2018. – Vol 4, № 2. – P. 251-254.

Підвальна О.Г.: спеціальність згідно з документом про вищу освіту «Менеджмент організацій», спеціальність 08.10.01 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка, тема кандидатської дисертації: «Механізм регулювання розвитку продовольчого ринку регіону та напрями його удосконалення», вчене звання – доцент кафедри аграрного менеджменту. Має публікації:

1. Управління регіональною продовольчою безпекою в умовах економічної нестабільності: монографія / Г.М. Калетник, С.В. Козловський, Е.А. Кіреєва, О.Г. Підвальна. – Вінниця: Меркьюрі-Поділля, 2015. – 252 с.;

2. The sustainability of agricultural sphere of the regionas a factorin the economic development of Ukraine / O.G. Pidvalna, S.V. Kozlovsky, R.F. Grinyuk // Regional innovations. – 2015. – №1. – P. 22- 31;

3. Трансформації процеси в діяльності овочепереробних підприємств в Україні / Логоша Р.В., Підвальна О.Г., Льченко І.І. // Розвиток економіки України: трансформації та інновації: колективна монографія. – Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – Т.1. – С. 203-219;

4. Сучасний стан діяльності тепличних комбінатів на ринку овочевої продукції в Україні Вісник Одеського національного університету / Р.В. Логоша, О.Г. Підвальна // Серія: Економіка. – 2017. – Вип. 6 (59), Т. 2. – 59-65 с.;

5. Логоша Р.В., Подвальная О.Г. Тенденции и перспективы развития внешнеэкономической деятельности продукцией АПК Украины в условиях глобализации / Р.В. Логоша, О.Г. Подвальная // East European Scientific Journal. – 2017. – №2 (18). – P. 95-101.

Кваліфікація викладачів відповідає профілю дисциплін, які вони викладають. Викладацький склад кафедри охоплений різноманітними формами підвищення кваліфікації: це стажування у закладах вищої освіти, на підприємствах, участь у науково-практичних конференціях, семінарах тощо. Всі науково-педагогічні працівники кафедри протягом останніх п'яти років пройшли підвищення кваліфікації (стажування) згідно з планом, а саме: ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум», Національний університет біоресурсів і природокористування, Уладово-Люлинецька дослідно-селекційна станція Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України, ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». Результати стажування та перепідготовки викладачів підтверджені сертифікатами про підвищення кваліфікації.

За науковим напрямком викладачами кафедри за 2013-2018 рр. видано та опубліковано 2 навчальних посібника, 2 патенти України на корисні моделі, близько 132 статей, у т.ч. 5 наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus та Web of Science. У 2017 р. Герасименко Ю.В. у співавторстві з Підвальною О.Г. було опубліковано навчальний посібник «Менеджмент».

На кафедрі аграрного менеджменту діє навчально-науковий гурток «Менеджмент»

під керівництвом завідувача Мазур К.В., мета якого – поглиблення знань і набуття студентами навичок з прийняття управлінських рішень, а також залучення студентів до наукової діяльності кафедри.

Під керівництвом викладачів кращі студенти постійно беруть участь у всеукраїнських конференціях, олімпіадах, конкурсах та отримують призові місця. Так, в 2018 році студенти другого (магістерського) рівня вищої освіти Токар К.С. та Сімоник Л.С. під керівництвом доцента кафедри Фіщук Н.Ю. взяли участь у міжнародному конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності Менеджмент, за результатами якого Токар К.С. нагороджена дипломом III ступеня.

Викладачі, які забезпечують навчальний процес магістрів, постійно працюють над оновленням науково-методичного матеріалу, а результати наукових досліджень використовують під час викладання навчальних дисциплін.

Станом на 10.12.2018 р. у Вінницькому національному аграрному університеті наказом № 502 від 07 грудня 2018 р. затверджена група забезпечення за спеціальністю 073 Менеджмент.

Загальний контингент здобувачів, що навчаються у ВНАУ за освітніми програмами спеціальності 073 Менеджмент становить 417 осіб.

Група забезпечення за освітніми програмами спеціальності 073 «Менеджмент» складається з шістнадцяти науково-педагогічних працівників [мінімально $417/30=13,9=14$ осіб], а саме: д.е.н., доцент кафедри маркетингу та аграрного бізнесу Логоша Р.В.; д.е.н., професор кафедри аграрного менеджменту Мазур А.Г.; д.е.н., доцент кафедри адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії Климчук О.В.; д.е.н., доцент кафедри маркетингу та аграрного бізнесу Луцяк В.В.; к.е.н., доцент кафедри аграрного менеджменту Герасименко Ю.В.; к.е.н., доцент кафедри адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії Токарчук Д.М.; к.е.н., старший викладач кафедри аграрного менеджменту Германюк Н.В.; к.е.н., доцент кафедри адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії Березюк С.В.; к.е.н., доцент кафедри адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії Пронько Л.М.; к.е.н., старший викладач кафедри адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії Онищук Ю.В.; к.е.н., доцент кафедри аграрного менеджменту Мостенська Т.Г.; к.е.н.; старший викладач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму Табенська О.І.; к.е.н., доцент маркетингу та аграрного бізнесу Красняк О.П.; к.е.н., старший викладач кафедри адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії Пришляк Н.В.; к.е.н., доцент кафедри аграрного менеджменту Підвальна О.Г.; к.е.н., доцент кафедри адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії Колесник Т.В.

Всі члени групи забезпечення за спеціальністю «Менеджмент» мають науковий ступінь та вчене звання (100%), а саме: частка докторів наук, професорів складає 25% $[(4/16)*100=25]$, частка кандидатів наук, доцентів 75% $[(12/16)*100=75]$, що відповідає вимогам згідно Постанови КМ України за № 347 від 10.05.2018 року п. 29.

Загальний стаж роботи науково-педагогічних працівників групи забезпечення складає більше ніж 10 років (Логоша Р.М. – 10 років, Мазур А.Г. – 30 років, Климчук О.В. – 13 років; Луцяк В.В. – 13 років; Герасименко Ю.В. – 16 років, Токарчук Д.М. – 10 років; Германюк Н.В. – 17 років; Березюк С.В. – 15 років, Пронько Л.М. – 20 років, Онищук Ю.В. – 10 років, Мостенська Т.Г. – 10 років, Табенська О.І. – 16 років, Красняк О.П. – 14 років, Пришляк Н.В. – 10 років; Підвальна О.Г. – 14 років, Колесник Т.В. – 12 років).

Протягом 2014-2018 рр. були захищені 1 докторська дисертація Логошою Р.В. і 1 кандидатська дисертація Онищук Ю.В.

У Вінницькому національному аграрному університеті діє спеціалізована вчена рада Д 05.854.03 із захисту кандидатських і докторських дисертацій за спеціальностями: 08.00.03 – економіка та управління національним господарством і 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), а її членами є: д.е.н., професор Мазур А.Г., д.е.н., доцент Луцяк В.В.

Висновок. Професорсько-викладацький склад, що забезпечує підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти має відповідну фахову кваліфікацію. Кваліфікаційні характеристики завідувача випускової кафедри аграрного менеджменту підтверджені дипломами, що засвідчують рівень освіти. Результати наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників випускової кафедри підтверджують високий рівень наукового потенціалу та підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Чисельність та якісний склад науково-педагогічних працівників, що здійснює підготовку фахівців, їх наукова і педагогічна кваліфікація дозволяють забезпечити освітній процес на рівні державних вимог до акредитації у сфері вищої освіти.

Члени групи забезпечення за спеціальністю 073 Менеджмент мають освітню кваліфікацію за фахом, яка підтверджується документами про освіту чи науковий ступінь зі спеціальності 073 Менеджмент, а також мають підтвердження наукової та науково-педагогічної діяльності за спеціальністю 073 Менеджмент за чотирма і більше видами чи результатами професійної діяльності, що перелічені в пункті 30 Ліцензійних умов, затверджених Постановою КМ України за № 347 від 10.05.2018 року.

5. Організаційне, навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності здійснюється в університеті відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», положення «Про організацію освітньої діяльності у вищих навчальних закладах», нормативних актів Міністерства освіти і науки України.

Навчально-методичні матеріали, які використовуються в організації й провадженні освітньої діяльності ВНАУ, включають: освітньо-кваліфікаційну характеристику; освітньо-професійну програму; навчальний план; робочий навчальний план; програми навчальних дисциплін; робочі програми навчальних дисциплін; програми практик; засоби діагностики якості вищої освіти; методичні рекомендації і тематика курсових робіт з дисциплін, за якими передбачено їх виконання; методична документація для організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін навчального плану; методичні рекомендації і тематика випускних магістерських дипломних робіт.

Кожна навчальна дисципліна супроводжена навчально-методичним комплексом, який включає в себе нормативні та методичні документи, що визначають її зміст, методи і засоби формування у здобувачів вищої освіти відповідних знань і компетенцій, розвиток професійних умінь і навичок, зокрема: навчальну програму курсу; робочу програму курсу; опорний конспект лекцій; плани занять, а також тестові завдання; тематику індивідуальних завдань, курсових робіт, методичні рекомендації щодо їхнього виконання; пакети комплексних контрольних робіт; методичні вказівки та індивідуальні завдання для самостійної роботи.

Всі дисципліни освітньо-професійної програми «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент у повному обсязі забезпечені навчально-методичними комплексами, що відповідають вимогам вищої школи.

Методична робота проводиться за наступними напрямками:

- підготовка та вдосконалення навчально-методичних комплексів дисциплін відповідно до вимог, встановлених для вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації;
- підготовка навчально-методичного забезпечення щодо організації самостійної роботи студентів, їх практичної підготовки, удосконалення форм і методів контролю знань, упровадження в навчальний процес сучасних педагогічних технологій.

Голова експертної комісії

 Г.Є. Павлова

Основні результати роботи викладачів з методичного забезпечення освітньо-професійної програми магістрів:

- публікація навчальних та навчально-методичних посібників, методичних рекомендацій для курсових робіт, виконання лабораторних і практичних робіт та самостійних завдань;

- розробка та розміщення у внутрішній електронній мережі університету електронних варіантів навчально-методичних комплексів, передбачених програмою підготовки магістрів;

- формування фондів електронної бібліотеки за рахунок наповнення науковою, навчальною та методичною літературою.

Методична робота спрямована на вдосконалення викладання навчальних дисциплін, оптимізацію навчального процесу, забезпечення індивідуальної та самостійної роботи студентів, підвищення педагогічної майстерності.

Експертна комісія під час перевірки встановила, що всі дисципліни навчального плану забезпечені навчально-методичними рекомендаціями, вказівками, посібниками, в тому числі розробленими викладачами кафедри аграрного менеджменту.

Для якісної підготовки магістрів у навчальному процесі широко використовуються сучасні технічні засоби: мультимедійні проектори, відео- та аудіотехніка, а також можливості роботи в мережі Інтернет. Застосування інформаційних технологій у навчальному процесі дозволяє значно підвищити якість практичної підготовки.

З усіх дисциплін, передбачених навчальним планом, розроблені робочі програми, які містять усі необхідні складові частини: опис навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, програму, структуру (тематичний план) навчальної дисципліни, теми семінарських (практичних, лабораторних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схему нарахування балів, рекомендовану літературу (основну, допоміжну), інформаційні ресурси.

Для контролю знань магістрів з усіх дисциплін розроблено питання до екзаменів і заліків, тестові завдання, відповідні пакети контрольних завдань з урахуванням вимог робочих програм та компетентностей майбутнього фахівця.

Комісією перевірено виконання навчального плану за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти, наявність графіків освітнього процесу, наявність та якість складання семестрової та поточної навчальної документації, розклади занять, екзаменаційно-залікові відомості, чим встановлено повноту виконання навчального плану.

Керівництво курсовими роботами здійснюється найбільш кваліфікованими викладачами. Захист курсової роботи проводиться перед комісією у складі трьох викладачів кафедри за участю керівника курсової роботи. Результати захисту курсової роботи вносяться до електронної системи «Сократ», яка представляє собою єдину інтегральну клієнт-серверну навчальну систему, в якій реалізовані функції дистанційного навчання і управління ЗВО. Результати оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Відповідно до Положення «Про проведення практики студентів вищих навчальних установ України», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.1993 р. № 93, навчальним планом підготовки магістрів передбачається проходження виробничої практики – 6 кредитів ECTS та переддипломної – 2 кредити ECTS.

Практична підготовка фахівців передбачає безперервність та наступність виробничо-практичного навчання під час отримання випускниками закладів вищої освіти кваліфікації магістра менеджменту, що представлено у наскрізній програмі практики у підготовці здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти. Якісний склад науково-педагогічних працівників, які залучаються до організації проведення практики, за своєю кваліфікацією відповідають профілю підготовки магістрів.

Організацію практик для освітньо-професійної програми «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти проводить випускова кафедра аграрного менеджменту. У наскрізних програмах визначається перелік умінь і навичок, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти відповідно до освітньо-професійної програми підготовки. На підставі наскрізної програми викладачі розробляють робочі програми практичної підготовки. Наскрізнi та робочі програми дають можливість систематизувати практичне навчання.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти включає:

- виробничу практику тривалістю 6 тижнів (180,0 годин, 6 кредитів ECTS);
- виробничу переддипломну практику – 2 тижні (60,0 годин, 2 кредити ECTS).

Практична підготовка здобувачів вищої освіти проводиться на базі провідних підприємств аграрного сектору та інших галузей економіки, базових підприємств Вінницької області та інших областей країни. З базами практики університет укладає угоди на проведення практики за встановленим зразком, затвердженим Міністерством освіти і науки України.

Загальною формою звітності здобувачів вищої освіти за практику є письмовий звіт, підготовлений та оформлений згідно з робочою програмою, який оцінює і підписує керівник практики. Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів робочої програми практики та індивідуального завдання. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента.

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти здійснюється екзаменаційною комісією (далі – ЕК) після завершення навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти з метою встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти. ЕК організовується щорічно і діє протягом календарного року. До складу комісії входять голова і члени комісії. Голова комісії затверджується рішенням вченої ради університету, за пропозицією ректора з числа провідних НПП ЗВО. До складу ЕК входять: декан факультету або його заступник, завідувач випускової кафедри, науково-педагогічні працівники, які мають вчене звання професора, доцента.

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми (ОПП затверджено Вченою радою ВНАУ, протокол № 11 від 30.05.2017 р. та введеною в дію наказом ректора № 155 від 31.05.2017 р.).

Атестація здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня проводиться у формі захисту дипломної роботи.

Висновок. Стан навчальних програм та комплексу навчально-методичного забезпечення дисциплін навчального плану та методичне забезпечення для виконання курсової роботи, що складено згідно навчального плану відповідає акредитаційним вимогам підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Система практичної підготовки забезпечена відповідними програмами практик. Аналіз методичного забезпечення практик, звітної документації, наявних баз практик і відгуків щодо активності практикантів свідчить про високий рівень організації і керівництва практичною підготовкою здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Державна атестація випускників дозволяє: систематизувати, поглибити, розширити теоретичні знання і практичні вміння для вирішення конкретних завдань. Система державної атестації випускників за освітньо-професійною

програмою «Менеджмент» спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» у Вінницькому національному аграрному університеті відповідає акредитаційним вимогам.

6. Інформаційне забезпечення освітньо-професійної програми «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент

Основним джерелом інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу та наукової діяльності студентів і професорсько-викладацького складу є бібліотека. На сьогодні бібліотека ВНАУ має свій WEB-сайт, автоматизований облік студентських читацьких карток, електронну видачу підручників, електронну бібліотеку.

Бібліотека обладнана 23 комп'ютерами, 2 багатофункціональними пристроями, 2 принтерами. Із них 9 комп'ютерів і 1 багатофункціональний пристрій для користувачів, а 14 – для співробітників бібліотеки.

В бібліотеці університету функціонує автоматизована бібліотечна система «Софія», яка інтегрована в єдину мережу університету та нараховує (станом на 01.12.2018 р.) 225983 примірники, з них: навчальних видань – 163537, наукових – 11829, дисертацій і авторефератів – 1941, політичної і економічної літератури – 57401, наукових журналів – 8975.

Невід'ємною частиною університету є офіційний веб-сайт <http://www.vsau.org>, який позиціонує університет в глобальній мережі. Зручна навігація дозволяє отримувати відвідувачам сайту всебічну інформацію про структуру та діяльність університету. В розділі веб-сайту входять навчальний процес, наукова та виховна робота, інформація за видами цільової аудиторії «Абітурієнту», «Студенту». Вкладка «Доступ до публічної інформації» дає можливість ознайомитись з установчими, фінансовими та звітними документами, положеннями вузу, що супроводжують навчальний процес. В актуальному стані підтримуються сторінки всіх кафедр і структурних підрозділів, де є інформація про склад, діяльність, надбання та навчально-методичний контент. Сервіс новин включає анонси, оголошення та події, які розкривають основні аспекти діяльності університету.

Висновок. Наявні бібліотека та фахові періодичні видання у Вінницькому національному аграрному університеті дають змогу здійснювати якісне інформаційне забезпечення та відповідають акредитаційним вимогам щодо здійснення діяльності з надання освітніх послуг з підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

7. Матеріально-технічне забезпечення освітньо-професійної програми «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент

Вінницький національний аграрний університет розташований у м. Вінниця, вул. Сонячна 3, Привокзальна 42, Пирогова 3, має 5 навчальних корпусів та 4 гуртожитки загальною площею 48669,5 м². Для провадження підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент використовується потужна матеріально-технічна база ВНАУ, яка відповідає нормативним вимогам. Навчальні площі будівель ВНАУ становлять 27255,2 м². Наявність власних потужних навчальних площ забезпечує повноцінне провадження навчального процесу.

Усі корпуси університету, комп'ютерні класи, кафедри, деканати, гуртожитки під'єднані до єдиної комп'ютерної Інтернет мережі. Це дає можливість оперативно користуватись потрібною навчальною та адміністративною інформацією з сайту університету в різних місцях розташування.

Функціонуюча електронна система «Сократ» складається із ряду взаємопов'язаних підсистем, таких як: «АСУ-Деканат», «Персональний кабінет студента», «Персональний кабінет викладача», бібліотечна система «Софія», «АСУ-Медцентр», «Репозиторій», система електронного тестування «WEB-тезаурус» та багато інших. Результатом впровадження є те, що у цій системі працюють всі викладачі і студенти університету. Система «Сократ» одержала ряд відзнак уряду, золотих медалей, грамот та грандів.

Навчально-інформаційний центр ВНАУ забезпечує роботу комп'ютерних комунікаційних засобів: локальної мережі, сучасних сервісів мережі Internet, що базуються на технології WEB-2, електронної пошти, створення та обробки аудіо- та відеоматеріалів, виконання робіт із комп'ютерного забезпечення адміністративних процесів, монтаж комп'ютерних мереж у корпусах університету, налагодження та розробку програмного забезпечення тощо.

На випусковій кафедрі аграрного менеджменту створено матеріально-технічну базу, яка повною мірою забезпечує освітянську діяльність за освітньо-професійною програмою «Менеджмент».

Матеріально-технічна база випускової кафедри відповідає нормативним чинним вимогам. Кафедра обслуговує 6 навчальних аудиторій: лекційний зал – ауд. 541 (73,86 м²); навчальні аудиторії: 557 (48,91 м²), 551 (39,0 м²), 543 (45,8 м²); комп'ютерний клас – ауд. 559 (36,52 м²); кабінет для консультування – ауд. 528 (24,35 м²). З 6 аудиторій 4 забезпечено мультимедійним обладнанням, що складає 66,7%. Аудиторії забезпечені відповідною кількістю меблів, дошками та іншим необхідним обладнанням, устаткуванням та демонстраційним матеріалом. Технічні характеристики комп'ютерної та презентаційної техніки, мережевого обладнання відповідають вимогам сучасних програмних продуктів на основі Windows-технологій.

Для активного відпочинку студентів, розвитку у студентської молоді потреби здорового способу життя, як невід'ємного елемента загальної культури особистості, в університеті успішно функціонують актові зали, спортивні зали, тренажерний майданчик, спортивні майданчики та стадіон. Студенти проживають в 3 гуртожитках університету, в яких створені всі умови для повноцінного навчання, побуту та відпочинку студентів.

Ознайомившись з інфраструктурою університету, комісія встановила, що студенти під час навчання в університеті забезпечені місцями в гуртожитку, їдальнях, буфетах та в читальних залах бібліотеки ВНАУ.

Висновок. Матеріально-технічна база Вінницького національного аграрного університету забезпечує необхідні умови для навчання здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти і праці професорсько-викладацького складу, обслуговуючого персоналу, що відповідає акредитаційним вимогам.

8. Якість підготовки здобувачів вищої освіти та випускників

Експертною комісією були перевірені показники екзаменаційної сесії з охопленням усіх здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти. Перевіркою встановлено, що рівень знань здобувачів вищої освіти відповідає встановленим вимогам до акредитації (таблиця 3).

Результати контрольних вимірювань залишкових знань здобувачів вищої освіти свідчать про те, що успішність навчання та якість підготовки здобувачів вищої освіти з даного фаху відповідають встановленим критеріям акредитації.

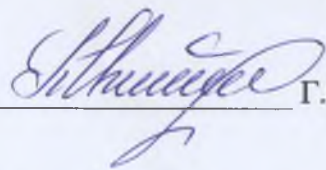
Таблиця 3

**Аналіз залишкових знань здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент»
зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти
у Вінницькому національному аграрному університеті**

Назва дисципліни	Дата	Цикл	Код і назва спеціальності	Номер академічної групи	Кількість			Одержали оцінки, відсоток від загальної кількості оцінок, %				Успішність, %	Якість навчання, %	Середній бал	За результатами екзамену		Розбіжність				
					за списком	Виконували ККР		5	4	3	2				Успішність, %	Якість навчання, %	Середній бал	Успішність, %	Якість навчання, %	Успішність, %	Якість навчання, %
						к-ть	%														
Фінансовий менеджмент	10.12.18	ЦППП	073 Менеджмент	М-1-17	42	42	100	24	29	47	-	100	52,4	3,76	100	61,0	-	-8,6			
Менеджмент організацій	11.12.18	ЦППП	073 Менеджмент	М-1-17	42	42	100	24	31	45	-	100	54,8	3,78	100	61,0	-	-6,2			
Корпоративне управління	10.12.18	ЦППП	073 Менеджмент	М-1-17	42	42	100	26	31	43	-	100	57,1	3,83	100	64,0	-	-6,9			
Всього					126	126	100	25	30	45	-	100	54,7	3,79	100	62,0	-	-7,2			

Голова експертної комісії

Директор навчально-наукового інституту економіки Дніпровського державного аграрно-економічного університету, доктор економічних наук, професор

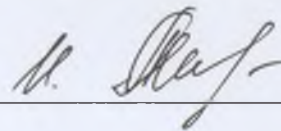

Г.С. Павлова

Голова експертної комісії

Експерт

завідувач кафедри менеджменту і маркетингу Одеської державної академії будівництва та архітектури, доктор економічних наук, професор

І.А. Ажман

Г.С. Павлова

Ректор

Вінницького національного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

В. А. Мазур

За результатами контрольних замірів рівня знань здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти з дисциплін циклу професійної та практичної підготовки, відповідно до навчального плану:

- абсолютна успішність – 100,0%, що вище нормативного значення на 10%.
- якість успішності – 54,7%, що вище нормативного значення на 4,7%.
- середній бал – 3,79.

Таким чином, проведена експертна оцінка рівня знань здобувачів вищої освіти свідчить, що рівень знань за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти Вінницького національного аграрного університету відповідає встановленим вимогам до акредитації.

Комісією здійснено вибіркочу перевірку курсових робіт та звітів про виробничу практику.

Якість курсових робіт.

Перевірка експертною комісією якості курсових робіт підтвердила їх актуальність, відповідність сучасному розвитку науки та практики, практичне значення, достатній рівень рецензування та об'єктивність оцінок.

Аналіз показників виконання курсових робіт свідчить, що рівень якості їх виконання знаходиться в межах встановлених вимог стосовно абсолютної та якісної успішності. За результатами роботи комісії розбіжність експертних оцінок з оцінками університету знаходяться в допустимих межах – 0,1-0,24. Комісія відзначає високий рівень виконання курсових робіт. В ході перевірки комісія відзначила, що якість курсових робіт в цілому відповідає встановленим вимогам стосовно змісту та рівня підготовки фахівців.

Якість звітів про виробничу та переліпльому практику.

Комісія перевірила і підтверджує достатню якість звітів про виробничу та переддипломну практики у розрізі повноти відображення у звітах основних положень програм практики, наявності аналізу та оцінки виробничо-господарської та управлінської діяльності підприємств АПК і пропозицій здобувачів вищої освіти.

Проходження практик забезпечує формування у здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент ступеня вищої освіти «Магістр» здатність формулювати професійні задачі в сфері менеджменту, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси; здатність використовувати сучасні інформаційні технології для дослідження економічних та соціальних процесів.

Випускова кафедра аграрного менеджменту проводить значну роботу в напрямку інтеграції навчального процесу з виробництвом і наукою, що стимулює навчально-виховний процес і підвищує рівень наукових досліджень викладачів і здобувачів вищої освіти, якість практичної підготовки фахівців з менеджменту.

Якість виконання дипломних роботи.

За результатами експертизи встановлено: нормативні документи і методичні рекомендації щодо написання та захисту випускних дипломних робіт за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент наявні в електронному та паперовому варіанті.

Теми дипломних робіт присвячені вирішенню актуальних завдань у галузі менеджменту. При виконанні дипломних робіт використовуються сучасні методи аналізу фінансової ефективності господарської діяльності, актуальна нормативно-законодавча база, сучасні інформаційні технології.

Висновок. Аналіз якості підготовки здобувачів вищої освіти та випускників за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті свідчить про її відповідність акредитаційним вимогам.

9. Загальні висновки і пропозиції

Розглянувши подані Вінницьким національним аграрним університетом акредитаційні матеріали і провівши аналіз на місці, експертна комісія Міністерства освіти і науки України дійшла висновку, що програма освітньої діяльності Вінницького національного аграрного університету, умови та рівень її здійснення щодо підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського), рівня вищої освіти, стан кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення відповідають Ліцензійним умовам та вимогам до акредитації.

Експертна комісія вважає за доцільне надати керівництву ВНАУ рекомендації щодо подальшого вдосконалення освітньої діяльності, які не впливають на загальні позитивні висновки:

- збільшити кількість наукових публікацій науково-педагогічних працівників за профілем дисциплін, що викладаються на кафедрі у фахових виданнях та у виданнях наукометричних баз, зокрема Scopus та Web of Science;
- постійно поповнювати бібліотечний фонд сучасною науково-методичною літературою, що відповідає профілю спеціальності;
- активізувати роботу щодо участі в Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт та олімпіадах;
- змінити структуру навчального плану підготовки магістрів, а саме: виділити з циклу професійної та практичної підготовки дисципліни, які відносяться до природничо-наукової та загальноекономічної підготовки та виокремити виробничу, переддипломну практики і дипломну роботу з навчального плану підготовки магістрів з блоку нормативних навчальних дисциплін;
- забезпечити відповідний рівень академічної мобільності здобувачів вищої освіти освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- ширше залучати представників роботодавців до щорічного оновлення освітньо-професійної програми «Менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти, а також робочих програм навчальних дисциплін та виробничих практик.

Експертна комісія вважає, що Вінницький національний аграрний університет спроможний здійснювати освітню діяльність щодо підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти обсягом 155 осіб.

Порівняльна таблиця та зведені відомості відповідності показників діяльності та технологічні вимоги щодо матеріально-технічного, інформаційного та навчально-

Голова експертної комісії

Г.Є. Павлова

методичного забезпечення освітньої діяльності Вінницького національного аграрного університету за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» акредитаційним вимогам додається.

Голова експертної комісії:

д. е. н., професор Павлова Г.Є.

Член експертної комісії:

д. е. н., доцент Ажаман І. А.

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Вінницького
національного аграрного
університету

к. с.-г. н., доцент Мазур В.А.

Завідувач кафедри аграрного менеджменту

к. е. н., доцент Мазур К.В.

12 грудня 2018 року.

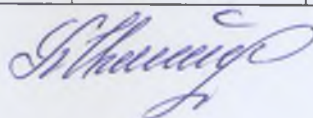

Додаток 1

**Порівняльна таблиця дотримання нормативних вимог щодо якісних характеристик
підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Менеджмент»
зі спеціальності 073 Менеджмент**

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1.	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1.	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форма контролю, %	100	100	-
1.2	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
1.3.	Чисельність науково-педагогічних працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників і навчальних посібників, %	100	100	-
2.	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше, %			
2.1.	Рівень знань студентів з гуманітарної підготовки :	-	-	-
2.1.1.	- успішно виконані контрольні завдання, %	90	не передбачено навчальним планом	
2.1.2	- якісно (на 5 і 4) виконані контрольні завдання, %	50		
2.2.	Рівень знань студентів з природничо-наукової та загальноєкономічної підготовки :	-	-	-
2.2.1.	- успішно виконані контрольні завдання, %	90	не передбачено навчальним планом	
2.2.2.	- якісно (на 5 і 4) виконані контрольні завдання, %	50		
2.3.	Рівень знань студентів із професійної та практичної підготовки :			
2.3.1.	- успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2.	- якісно (на 5 і 4) виконані контрольні завдання, %	50	54,7.	+4,7

Голова експертної комісії

 Г.Є. Павлова

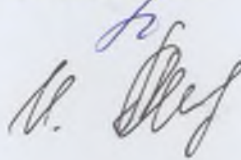
3.	Організація наукової роботи			
3.1.	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-
3.2.	Участь студентів у науковій діяльності (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях; участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-

Голова експертної комісії:

д. е. н., професор Павлова Г.Є.

Член експертної комісії:

д. е. н., доцент Ажаман І.А.

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Вінницького
національного аграрного
університету

к. с.-г. н., доцент Мазур В.А.

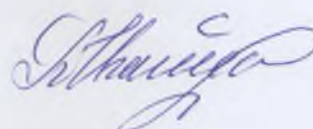
Завідувач кафедри аграрного менеджменту

к.е.н., доцент Мазур К.В.

12 грудня 2018 року.

Голова експертної комісії

Г.Є. Павлова

ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ
про дотримання ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
за освітньо-професійною програмою «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності
073 «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти
у Вінницькому національному аграрному університеті

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ			
щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	-
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	Три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	Шістнадцять, осіб, що мають науковий ступінь та вчене звання (Логоша Р.В., Мазур А.Г., Климчук О.В., Луцяк В.В., Герасименко Ю.В., Токарчук Д.М., Германюк Н.В., Березюк С.В., Пронько Л.М., Онишук Ю.В., Мостенська Т.Г., Табенська О.І., Красняк О.П., Пришляк Н.В., Підвальна О.Г., Колесник Т.В.)	+13/+3
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
- наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	-
- стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років	+	20	+10

Голова експертної комісії

 Г.С. Павлова

- пунктів харчування	+	+	-
- актового чи концертного залу	+	+	-
- спортивного залу	+	+	-
- стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	-
- медичного пункту	+	+	-
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30
Проведення освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	-
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	-
Проведення освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	-
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	9	+4
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	-
Проведення освітньої діяльності			

3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/ видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	-
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	100	+40

Голова експертної комісії:

д. е. н., професор Павлова Г.Є.

Член експертної комісії:

д. е. н., доцент Ажаман І. А.

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Вінницького
національного аграрного
університету

к. с.-г. н., доцент Мазур В.А.

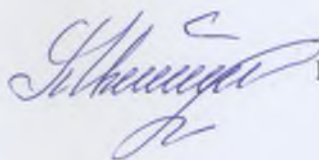
Завідувач кафедри аграрного менеджменту

к.с.н., доцент Мазур К.В.

12 грудня 2018 року.

Голова експертної комісії

Г.Є. Павлова